

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész evre K. 5.-
Fél evre „ 2.50
Negyed evre „ 1.25
Egyes példány 10 filléert kapható:
SCHULCZIGNACZ LAPTULAJDONSÁGAL.

Nyitertéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

A gyermekek fényüzése ellen.

A fényezés egyik sajátos fajtája az, amely az istentiszteletben találja indokát, ha úgy tetszik mentségét. Az álszent áhitatoskodók és a templomhabitúék között ugyanis a többi apró véikekkel egyetemben a fényezés is otthon van. A derék emberek, akik annyira erkölcsösek, hogy színházba, kocsmába, mulatni sem járnak és tartózkodnak minden néven nevezendő hívságos világi örömtől és így minden alkalomtól, amely esetleg válthatná belőlük a lappango fényűző hajlandóságot, a ruháikat, ekszereiket stb. akkor öltik le, amikor templomba mennek, isten dicsőségére történik, mondják és elhallgatják, hogy: hitsorsosaink pukkasztására. A templom így pótolja a szalont és ad alkalmat arra, hogy az áhitatos és kegyes urnó otthon épen olyan patáliát rendezzen egy új kalap megszerzése céljából, mint a legkacérabb, hivalkodó nagyvilági dáma és a kegyes leikek divatcikkekben való erejükét az Isten-tiszteleteken mérik össze.

Fischer költői érsek legutóbb pásztorlevelet adott közre, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a templomot fényezés kifejtésére használják fel a hívek. Ezt a pásztorlevelet bizvást kiadhatta volna bármely magyar érsek, vagy püspök is. Tisztán és rendesen kell megjelenni Isten házában. A dísz nem Isten dicsőségére szolgál, de hivalkodás, mely sérti a szent aktus hangulatát. A pásztorlevél — azt kell hinnünk — nem lesz eredménytelen, sőt valószínű, hogy hatása nagyobb

lesz, mintha „társadalmi uton“ vennék fel a harcot a fényezés ellen. Mert a társadalmi mozgalom ugyanis a legtöbb esetben eredménytelen marad a fényűzéssel szemben, mert hiszen ha egy valaki, mondjunk egy nevet: Kovácsné. — megsérti a megállapodást — és Kovácsné mindig megsérti — az egész tervezett reform felborul. Ellenben a hívők előtt akik az emberiség nagy százalékát teszik ki, a pásztorlevélnek talán lesz sulya.

A pásztorlevél egy külön érdekes intézkedése szól a gyermekekről. Sportszerűen minél díszesebb ruhákba viszik a gyerekeket a templomba. A püspök tiltakozik ez ellen. Nem szabad már a gyermekekkel is éreztetni a társadalmi osztálykülönbséget, ezzel okolja meg tiltakozását. Noha nem ez a legerősebb érv az intézkedés mellett. Sok keserűség okozója, hogy a szülők kicsi korukban sokkal jobban kényeztetik gyermekeiket, semhogy a velük való bánásmódot konzekvensen tudnák folytatni a nevelés egész ideje alatt. Egy kis baba, egy két-három éves gyermek ruházása nem kerül sokba, mindenki megengedheti magának a luxust. Költekezését azonban mindig jobban és jobban kell korlátoznia, aszerint, hogy hogyan nő a gyerek. A nagyobb gyerekek nevelési költségei aránytalanul nőnek korával. És így történik, hogy az egymás között való különbségeket a gyerekek nemcsak társaival való összehasonlítás következtében érzi, hanem akkor is, ha jelenét multjával összehasonlítja, ami fájdalmasabb és boldogságromboló is. Oly szükségleteket

támasztanak a kis gyermekekben a szülők, amelyeket növekedésük folyamata alatt többé kielégíteni nem tudnak és ezzel egy kellemetlen és fájó hiányérzet megszületését mozdítják elő. Ha a gyermeket nem fogják jobb sorshoz szoktatni, mint amilyenben mindig részük lehet, megvédik őket attól, hogy egy rövid gyermekkor szükségtelen kellemetlenségei egy fájdalmas nélkülözésektől nem mentes fiatalságnak legyenek okozói. A pásztorlevél talán akaratlanul is — ettől menti meg azokat a kicsinyeket, akiknek a szülői megszívlelik a püspök intését.

A földbérlo szövetkezetek.

Felemelhetik a katonai létszámot, szaporíthatják az ágyútelegeket, építhetnek új hadihajókat, azért legerősebb fegyverünk mégis a harzdákát hasagató szántóvas marad. Ennek a munkája nélkül nincs szurony, nincs ágyú, nincs hadihajó, mert azokat az erőforrásokat feltárni, amelyekből a hadsereg és az egész nemzet táplálkozik, az ekevas felhasználása nélkül nem lehet.

Hiába küzdenek államférfiaink, hiába mozgósítjuk a hadsereget, ez az ország erős és hatalmas mindaddig nem lehet, míg nem mozgósítjuk azt a parlagon heverő termőerőt is, amelylyel az Uristen a magyar földet megáldotta. A szántóföld göröngyei között vannak elrejtve azok a fegyverek, amelyekkel az ország jövőjét és szabadságát örök időkre biztosíthatjuk.

Minél többen mivelik ezt a földet, minél többen áldozzák tudásukat, tehetségüket, munkájukat földünk termő erejének okszerű kiaknázására, annál előbb tudjuk megszerezni gazdasági függetlenségünk biztosítékait. Minél több jólétben élő, gazdasági függetlenségnek örvendő földműves gazdája

A „Szent István“ védjegyű „Dupla maláta sör“ nemcsak elsöragu üdítő, de jelentékeny gyógyhatású ital is, vérszegénység, idegesség, stb. esetekben. Különösen ajánlható lábadozóknak és szoptató nőknek. Jégbehűtve üvegenként 50 fillér. Egyedüli raktár és elárusító hely Kertész Lajos lüszér és csemege kereskedése Léva.

lesz ennek az országnak annál több lehet a reménységünk arra is, hogy függetlenségünket a politikai téren is megszerezhettük.

Ezért szükségesek a földbérleti szövetkezetek. A földbérleti szövetkezetek szervezése által nagyobb birtokosok bérleti lehetnek olyan földművelők, akik földet szerezni egyébként nem tudnának sohasem. Földhöz juthatnak a földbérletiszövetkezetek segítségével olyan kisbirtokosok fia, akik számára a családi birtok nem nyújt már elég munkakalmat és megélhetési alapot.

Ha Magyarország bérbeadott és nem házilag kezelt birtokainak csak a felét kaphatják meg a földbérletiszövetkezetek révén a földművelőmunkások és kisbirtokosok, akkor megszűnik a földhétség, amelyet némelyek jöhiszeműleg és hazafias aggodásból, de még többen rosszhiszeműleg és spekulációból annyit emlegetnek.

Erőszakkal rákényszeríteni a birtokosokat arra, hogy földjeiket bérbe adják, vagy hogy kinek adják bérbe, nem lehet. De igenis lehet létesíteni olyan szövetkezeteket, amelyek minden tekintetben tudnak az egyes ugynevezett nagybérletivel versenyezni, mikor egy birtok bérbeadása van napirenden.

Nagyon kevés az olyan birtokot bérbe adni akaró földbirtokos, aki vállalkozik arra, hogy néhány száz bérletivel külön-külön szerződjen, s hogy birtokait parcellákra darabolva adja árendába. Hogy milyen kellemetlenségé származhatna az ilyen bérbeadásból arról beszélni felesleges.

De ha 100–200 földművelő munkás és kisbirtokos bérletiszövetkező szövetkezik, s ha ez a szövetkezet vagy társaság az évi bérösszeg felét, mint biztosítékot dononálja egy negyedévi, vagy felévi bérösszeget előre fizet s ha a szervezet tagjai egyetemleges kötelezettséggel vállalnak a bérleti szerződés pontos és lelkiismeretes betartására, akkor a bérbeadó birtokosnak nem lehet semmiféle aggodalma, mert magát minden baj és kellemetlenség ellen biztosíthatja.

Meg lehet találni természetesen azokat a formákat és módokat, amelyek alkalmazá-

sával a földművelők és kisbirtokosok földet szerezhetnek anélkül, hogy parcellákat vásárolnának adósságra és méregdrágán. A földbérletiszövetkezeteket természetesen nem az elegendő földdel bíró, tehát vagyonos gazdák érdekében kell szerveznünk, akik talán a meglévő földjeiket sem bírák vagy tudják miveltetni úgy, ahogy kellene, hanem elsősorban azok számára valók, akiknek nincs földjük, vagy a meglévő nem elegendő ahhoz, hogy azon megélhessenek és boldogulhassanak.

Hogy az anyagiakon felül mennyi erkölcsi biztosíték rejlik azokban a bérletiszövetkezeti tagokban, akik éveken át dolgoznak megfeszített erővel, akik takarékoskodnak, nélkülöznek csak azért, hogy a megélhetési minimumot alig meghaladó keresetükből elő tudják teremteni ezt az összeget, amelylyel a földbérleti társaságba beléphetnek, azt külön kiemelni felesleges, mert az ilyen emberek a megbízhatóság szigorlaton is elnyerik a kitűnő osztályzatot.

Sokan a szövetkezeti formát nem tartják megfelelőnek a földbérletitársaságok szervezésénél, mert a szövetkezetből az idetartozó törvények értelmében, a felmondási határidő betartása mellett, a szövetkezeti tag bármikor kiléphet, s így fenforog az a veszély, hogy a bérlet földnek egyes részei gazdátlanok maradnak. De szerencsére semmiféle törvény sem tiltja meg új tagok felvételét és határozottan merem állítani, hogy egy kilépő tag helyére tizen jelentkeznek, ha pedig még sem jelentkeznek senki — amit keptelenségnek tartok, a bérbeadó akkor sem károsodik, mert a felévi bérösszegek megfelelő biztosíték rendelkezésére áll.

De ott, ahol ilyen esetek bekövetkezésétől kell tartani, a földbérletiszövetkezet nem is fog megalakulni, mert ott a lakosságunk vagy elegendő földje, vagy egyéb, a megélhetést biztosító foglalkozása van.

Az olyan bérbeadások megszüntetése, amelyekben a mezőgazdasági kultúra semmivel sem áll magasabb színvonalon, mint

a kisbirtokosoknál, semmiféle országos veszélyt nem jelent, sőt ellenkezőleg üdvös és előnyös az országra, ha 1000 ilyen bérleti helyén 100.000 olyan bérletiszövetkezetekben tömörül — kisbirtokos és földművelő gazdálkodik, aki maga fogja az eke szarvát, akinek a legfőbb vágya, hogy a honi földnek egy darabján magának és családjának hajlékot teremtsen s aki a nemzeti eszmék diadaláért vívott harcokban is mindenkor hiven teljesíti a kötelességét.

M. P.

HIREK.

— **A FMKE új elnöke.** A FMKE-nél tudvalegileg gróf Dessewffy Emil lemondása folytán elnökválasztás lesz. Új elnöké Czirácz István nyitrai vármegyei főispánt jelölte a központi választmány.

— **Uj királyi tanácsos.** A király Kovács József pénzügyi tanácsos, aranyosmaróti pénzügyigazgatónak a királyi tanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

— **Jótekonyság.** Az oszlányi volt urbérek elhatározták, hogy a tulajdonukat képező erdőbirtokból 3 kat. holdnyi területet az országos munkásbetegséggyógyító és baleset biztosító pénztárnak adományoznak gyógy- és üdülőház építés céljára.

— **A F. M. K. E. idei nagygyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület lévai közgyűlésének tárgyszorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Dessewffy Emil gróf lemondása folytán, az egyesület elnökének megválasztása. 3. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egyesületi tag megválasztása. 4. Az elnökség 1910–1911. évi jelentése és az igazgató választmány kapcsolatos határozati javaslatja. 5. Az egyesület 1910. évi összárszámadása és a vonatkozó törvényszerű fölmertvény megismerése. 6. Az egyesület 1912. évi költségvetésének megállapítása. 7. A nyit-

TÁR C Z A

Az emberevő.

Írta: Revesz Géza.

Három vén leány egy meleg posztókereskedésből évek óta firkésze kikanakált a világba. Várták, egyre várták a férfit, a ki eljön értük, szeliden megfogja a kezüket és elvezeti őket a gyönyörűségek útjára, a miről a magányos pillanatokban, sápadozva, elpirulva, vergődő képzelettel eigondolkoztak. Mind a hárman csunyak és fonyadtak voltak, de nem a hervadás — sokszor bánatos szép — fonyadság volt az övék, de vékony arcukkal, szürke, fáradt szemükkel, zsgorodott testükkel, ugy tetszett, ha gyerekek lennének, azok is elnyitlen, törekenyen, mit sem változva mennének, mendegélnének gyermekkoruktól az öregség felé.

A három leány egyre ijesztette maga mellől a férfiakat, a kik házasodni akartak és így történt, hogy mennél inkább távolodtak a nászos szenczától, annál szilajabban, betegbb mohósággal fantáziáltak a házaset delibábjaírói s bizony, ha éjszakák idején az ágyban vézna testüket rázta a forróság, sóhajtoztak, sirdogáltak és sük kétségbeesésükben görcsösen ölegették a párnákat.

A legöregebb leány fejről egyszer csak lesiklott a párná. Egy nagyfejű kereskedősegéd, a ki a mokacs alkudozások dacára is kövér hasznalattal vásároltatta meg a paraszttokkal, az üzleti felekkel a különböző posztóárakat, egy izgalmas napon előlépett a pult mögül és belebugott a levegőbe. Odahajolt a legidősebb leányhoz és azt mondta:

— Tilda...

Meleg volt a boltban, a sok posztó megágyazta a kicsi helyiséget, megfogta, el nem eresztette a kályha hőségét, puha, nyajas fészek volt a kicsi bolt és Tilda, mint egy beteg madár, börcngött a gyönyörűségtől, a hirtelen rászakadó csudától. Tilda fáradtan odanyújtotta fonyadt, pici kezét és visszazugta.

— Bernát...

A nagyfejű ember ilyenformán nem volt szolidáris kereskedősegéd társaival, a kik egymás után ellilantak, ha Tilda és nővérei vizes szemüket megnyitották és melázva, de beszédesen rábámultak a hetyke legényekre, a kik azonban — ezt szilajul érezték — csak a parasztok kiszolgálására szegődtek. Bernát elkapta Tilda tekintetét és valami brutális öröm ütögette mindanyiszor a szívét.

— A bolt, a posztó, a sok posztó...

A násznap, a három vén leány szenczácója, estére kimelegedett. A rokonsághaza-

ment. Az elmult ceremóniák ünneppsége ölegette a leányok lelkét és meghatottságuk áthajolt az izgalomba, mely titokzatos sejtelmekkel verte, bontogatta képzeletüket. Odon almáriumok között, nagy méhü karosszékekben pihent a család, a zöld cserépkályhában szagos borókafenyő égett, nehéz illatok hullámosodtak a levegőben. Bernát nekitámasztotta a fejét a karosszéknek és belebámult a lámpába, mely hosszukás üvegdiszeivel szivárványosan lógott fölötté. Tilda megfogta Bernát kezét, a másik két leány közelébe bujt a nagyfejű embernek. És a préda férfit a család csókolta, csókoltatta. A középső leány kacagott, könnyezett és mondta:

— Menjetek aludni.

Bernát karonfogta Tildát és elindultak a másik szoba felé. Az ajtóban megálltak, a család bucsuzkodott, a három leány sirt, összefonódtak és ölegették Bernátot, a kinek ingott, megbicsaklott a feje a heves, támadó csókoktól. Tilda Bernáttal belépett a misztériumos szobába, a két leány pedig künn maradt s kuporogva bujtak bele az ágyukba.

Szerelmes jelenetek cikkáztak ezután henn a boltban is, a délutáni csöndben, ha a parasztok a vásárlással nem alkalmatlankodtak és esténként a szobában, melyet gondosan szagostottak a leányok cukorporral, purpurinnal vagy almahéjjal. Bernát

rai közművelődési ház építési költségeire az egyesület által felveendő és a vallás és közoktatásiügyi miniszterium által törlesztendő 300, 000 korona kölcsön ügye. 8. Az egyesület övzábralyzatának módosítása. 9. Az 1912. évi közgyűlés helyének meghatározása. 10. Indítványok, amelyek az alapszabályok 16. §-a értelmében az elnökséghez szabályszerű időben beérkeztek. A nagygyűlést megelőző napon, szept. 16-án este 1/2 8 órakor, mint azt már jelentettük, a választmány a városháza közgyűlési termében ülést tart, hogy a nagygyűlés tárgyait előkészítse.

— **A levélpórtónak készpénzben való levővárosa.** A budapesti keresk. és iparkamara a kereskedői körök kívánságára előterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszteriumhoz az iránt, hogy nagyobb tömegű levelek, például reklám-körlevelek stb. feladásánál a bélyegek felragasztása helyett a portó készpénzben legyen lerőható. Azonkívül kérte a kamara a kincstár által a borítékra nyomtatandó bélyeggel ellátott borítékok meghonosítását is.

— **A kisiparosok és kiskereskedők országos szervezkedése.** A kisiparosok és kiskereskedők országos szervezkedést indítanak a függetlenségi és 48-as kisgazdapárt égisze alatt. A programkészítő bizottság a pártnak közszégi programját a következőkbe állapította meg: 1. Kivánják a városi, közszégi és megyei közigazgatás és közélet purifikálását, illetve a virilizmus eltörlését. 2. A közszégi és megyei törvényhozó testületeiben a kisiparos és kiskereskedők kötelező aránylagos képviseletét. 3. A közüzemek (közlekedés, világítás, vízszolgáltatás s.b.) közszégi közszégi vételeit. 4. Okos és célszerű telekpolitikát, az üres telkek háhozastíjaidóval megadóztatását. 5. A kisiparosok részére egészséges és olcsó műhelyek felállítását. 6. A nagyiparosok részére a közszégi telkek átengedésének megszüntetését. 7. A közlekedés célszerűsítését. Minálunk eddigelé még nincsen a po-

litikai pártoknak az ország viszonyainak megfelelő közszégi programjuk, örvendünk kell tehát, hogy az ujaob pártalakulások már nem térhetnek ki a közszégi érdekek hangoztatása elől, bár ennek a pártnak a közszégi programja még nagyon niányos és a hatodik pontnál pedig nagyon egyoldalú, sőt magasabb tekintetéből határozottan kifogásolható is. Általánosan ismert dolog az, hogy a munkások nagyrésze az esztendő bizonyos idejében teljesen munka nélkül áll és ez így lesz mindaddig míg a nagyipar — amely a népek munkát ad — nem hódítja meg a vidéket is. Eppen azért csak helyeseltük azt a politikát, amely erkölcsi és anyagi támogatással is, gyáraknak föllállítását célozza a vidéken.

— **A női kereskedelmi tanfolyamok új tanterve.** Emeltük már, hogy a kultusz miniszter a pénzügy miniszterrel egyetértőleg újjászervezte a női kereskedelmi szaktanfolyamokat, amelyek új szervezete az 1911—12-ik tanévtől kezdve lép életbe. A kultuszminisztériumban most már kidolgozták az újonnan szervezett női kereskedelmi szaktanfolyamok részletes tanítás-tervét is Eszterin a női szaktanfolyamokon — ami már Léván is megnyílik — hetenként husz órában történik a tanítás. E szám a helyi viszonyokhoz képest az egyik vagy a másik tárgyból szaporítható ugyan, de a heti 24 órát egy-egy tanulóra nevezve még az esetleg nem kötelező órákkal együtt sem haladhatja meg. Az új tanterv szerint a kereskedelem ismertetését, kereskedelmi levelezést és irodai munkát heti három órában, a német kereskedelmi levelezést, a könyvvitelt, a kereskedelmi számtant és a gyorsírást ugyancsak heti három órában, a kereskedelmi földrajzt (a fontosabb áruk ismertetésével) és a gépirást heti két órában, végül a szépirást heti egy órában fogják tanítani. Mihelyt csak lehetséges a gyors- és gépirás is alkalmazandó a levelezés körében. Főfontosságúnak mondja a tanítástervezet a gépirás tanítását, ezért

gondoskodni kell arról, hogy minden szaktanfolyamon kellő számú jókarbanlévő különböző rendszerű írógép legyen. A heti két órai tanulást úgy kell érteni, hogy ennyi idő jusson minden növendéknek. Ezért a növendékek mindegyikének külön óraosztása kell hogy legyen és a gépirást turnusokban kell gyakorolni.

— **Táncvizsgák.** Kreutz Gyula fővárosi táncitanár, növendékeivel e hó 5-én és 6-án tartotta meg a táncanfolyamot bezáró vizsgákat, a városi szálló színház termében. A diák csoport növendékeinek vizsgáján feltűnően keltettek a szép látványosságai táncok, amelyeknek betanítása a táncitanár sokoldalú szak tudását dicséri. A vizsgák különben is nagyszerűen sikerültek, ami méltán biztosítja a táncitanárnak a jövőben is azt a pártolást, amiben már éveken keresztül Léván részesült.

— **A munkáspénztár önkéntes tagjai.** Az Országos Munkás Betegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztárhoz az egyik vidéki kerületi pénztár kérdést intézett az iránt, hogy vajon lehetnek-e a pénztárnak önkéntes tagjaik olyanok, akik ügyös-kösködéssel, varrással, háztartással foglalkoznak, akik önálló iparosok vagy kiskereskedők lettek, végül olyanok, akik nyugdíjat vagy kegydíjat élveznek s avagy akiket a gyermekeik tartanak el. Tekintettel arra, hogy ezeknek a kérdéseknek egyike a lévai iparosok körében is többször szolgáltaikat okot vitára, azért az országos pénztár döntését mi is leközzöljük. A feltett kérdést az országos pénztár elnöksége elnökségi határozattal aként döntötte el, hogy a munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító törvény intenciója szerint önkéntes tagja a pénztárnak csak az maradt, aki valamely biztosítási kötelezettséget megállapító foglalkozásból kilépett, foglalkozás nélkül marad. Mihelyt az ilyen egyén valamely foglalkozáshoz jut, arra való igénye, hogy tagságát önkéntes továbbfizetés címén fenntarthassa, megszűnik. Önként továbbfizető

jó férj volt, dajkálta a feleségét, csókolódzott, ha Tilda csókot kért tőle és engedelmesen átadta a fejét, ha göndör hajzatában babrálni akart a család. Bernát formálisan testü volt, erős sem, de szívós és szűk melle vértezett volt, ha hullottak rá az izgalom, ha Tilda áradozva, néha exaltáltan sikongatva rá-ráborozta.

Vacsora után történt egyszer, hogy Tilda ráfőndvő Bernát nyakára, hirtelen összerokadt, két vékony karja lesiklott a nagyfejű ember ölébe és Tilda eszméletét veszítette. Nem tudták magához téríteni, orvost kellett hívni. A tudós ember sokat bajlódott Tildával és miáltal élesztgette ébresztő orvossággal halántékát, a szive tájékát dörzsolgatta, mérgesen mondogatta:

— Minek ment férjhez... nem neki való... persze...

Bernát sirni kezdett, Tilda nővéreinek szemében lázas tűz lobbant. Kigyúlt képzelődésük egy lélekzetfőjtő pillanat alatt messzeségeket hozott a közelükbe, fekete fantómkok közül világozások szakadtak ki számukra, kusza sejtelmek gyönyörűségeket sugtak nekik, buja forróság szállt az agyvelőjükre és mert időkés voltak, ráborultak ők is Tildára és sirtak, zokogtak, mint Bernát. Tilda föleszmélt és görcsös karó-lással levonta magához a nagyfejű embert.

Bernát lassanként megetté a feleségét, egyre dajkálta, szerelmes ölekezéseinek

mindig hevesen hódolt és valahányszor csontos karjaival átfonta Tilda derekát, titokban kilopott belőle egy-egy darab életet s Tilda elsorvadt, meghalt, mint a beteg, érzékeny virágok a nekik idegen, tropikus hőségben. Öreg este volt már, mikor a temetőből hazajöttek és Bernát a sógornőivel leült az asztalhoz és sírván, meggyászolták Tildát. — Bernát észével labdázta az események, szűkült a képzelődéseitől, a mélyseges szomorúságellágyította, a keze reszketett, mikor átkulcsolta a középső leány kezét és nyilazott szívéből feltört a nyögés:

— Jolán...

Bernát és a vézna asszonyember, mint a fakó lélekmcés árnyak, összekuszáltak a földön. Jolán beleharapott a nagyfejű ember ajkába és bugta, sugta:

— Te velünk maradsz...

Mikor fölébredtek az ölekezésből, megjegyztek. Jolánra rámeredt a nővére, nagy szemei kitágultak, sárga arca eltorzult és hördült a hangja:

— Ti gyalázatosak...

Bernát második házassága éppen olyan lógó volt, mint az első. A nagyfejű embernek természetében volt a szerelem. Öszinteségét mutatja az is, hogy a sors cudarul bánt vele és mindig rugott rajta egyet, ha jött az alkalom és szerelmes hajlandóságait elárulta. Egy kissé deresedve bár, de csikófürgességgel jutott el Tildáig;

magányos útja itt véget ért és mert Tilda elhalt mellőle, intenzíven hajolt Jolán felé, a ki hosszú éveken visszafőjtott, most feltörő vágyaival rohant Bernát karjai közé.

A bolt megint benépesedett szerelmes jelenetekkel. Ebéd után Bernát lomposan, lustán nyújtózott karosszékeiben és nagyokat ásított. A hangja ilyenkor nagyon furcsa volt, az artikulálatlan hangokból állati nyugtalanság bódította ki. A szerelmes hívogatásra megjelent Jolán, vagyis fölkelte Bernát mellől az állóhelyéről, lefogta és átfogta a nyújtózó ember karjait, rákuszott a nyakára és így maradtak, a míg a harmadik leány rájuk nem kiáltott:

— Vevők jönnek... — és a hangja reszketett.

A szerelmes pár szétbontott, de vásárló nem mutatkozott és Bernát a fejét csóvalta, megfogta a sógornője kezét:

— Te mindig tréfálsz Irén.

— Ráérnek az ilyesmire odabenn... — szólt a vén leány és visszalökte a nagyfejű ember kezét, heves gesztusával azonban végigsimogatta Bernát hosszu csontos ujjait.

A fonnyadt élet, a mi többözölő ébredéssel kergette Jolán a passziók fefé, csöndesen pörkölődött, égett, az erőseknek, egészségesekek való szerelmes lánokban. Jolán zsugorodott arca petyhüdt lett, megnyúlt, a ráncok mély völgyeket vájtak düledő szeméi, vértelen ajkai körül, ha a pult körül

tagok maradhatnak ellenben azok, akik nyug- vagy kegydíjat élveznek, ugyancsak azokat a gyermekeiket tartanak el azon esetben, ha a család fő, illetve az eltartó nem biztosításra kötelezett tag. E rendkívüli fontosságú elnökségi határozatnak indokolása az, hogy a szociális biztosításnak a pénztár elnöksége szerint nem az a célja, hogy lehetőleg mindenkit bevonjon a biztosítás körébe, hanem az, hogy azok a személyek részesüljenek az általa nyújtott szolgáltatásokban, akik gazdasági helyzetüknél fogva erre reáshorolnak. A szociális biztosítás alapelveinél fogva lehetetlen tartja a pénztár elnöksége azt, hogy valaki pusztán azért, mert valaha olyan helyzetben volt, amelyben a szociális biztosítás előnyére rászorult, később, ha már nincsen biztosítás alá eső foglalkozásban, még is részesüljön a szociális biztosítás előnyében.

— **Diákok a katonai gyakorlatokon.** Rendelést adott ki a belügyminiszter, mely szerint megengedő hogy szeptember hótól kezdve a középiskolák és felsőbb tanintézetek növendékei jelen lehessenek a katonai gyakorlatokon. A diákok egy-egy tiszti vezetésével testileg vesznek részt a katonai gyakorlatokon és a tisztek magyarázata lehetővé teszi nekik, hogy a legaprólékosabban megismerkedjenek a hadsereg szemléivel és eljárási módjával a katonai gondolkodással.

— **A divat.** Ezt az apróságot egy hivatalnok beszélte el, aki a napokban tért haza nyári vakációjáról. Kolozsvárott töltött el pár napot, ahol Mátyás király szülőházában szép néprajzi múzeum van, amit ez a hivatalnok is megnézett. A múzeumban egy teljesen felszerelt kalotaszegi konyha is van és benne több szakajtó,

szépen kicifrázva színes fonásokkal. Egyeszer csak az egyik ott nézdélgő kisaszszony tagra nyílja a szemét, amint a szakajtókat meglátja, összecsapja a kezét és naiv bámulattal felkiált:

— Nini, hogy került ide ez a sok női kalap?

Dr. Kunze, szász királyi egészségügyi tanácsos, a következőket írja: „Asszonyoknak akik évek óta nehéz székülésben szenvednek, naponként kétszer: reggel és este körülbelül 1/4 boros pohárnyi természetes **Ferencz József** keserűvizet rendelék. A hatás mindig kitűnő. Minden alkalommal az étvágy is nagyobbodik, ami minden egyes esetben a közérzés általános javulásával van kapcsolatban.“ Kapható gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben. A szétküldési-igazgatóság Budapestén.

— **Bélyegfüzetek.** A postaigazgatóság a jövő héttől praktikus újítást léptet életbe. Ugyanis 24 tizfilléres bélyegből álló füzeteket fog forgalomba bocsátani, melyeknek a lapjai perforált bélyegekből lesznek. A bélyegfüzet a bele foglalt bélyegek áránál két fillérral drágább lesz, hogy a füzet összeállításának költségei megtérüljenek. Ha a közönség ezt az újítást szívesen fogadja, idővel különböző áru bélyegeket fognak ilyen füzetekbe foglalni. Az eszme nagyon jó, mert ezekben a füzetekben a bélyegek nem mennek tönkre, nem ragadnak össze, mintha az ember erszényben, vagy tárcában hordaná magával mint eddig.

— **A rendőrkapitányi állás.** A lévai rendőrkapitányi állásra hirdetett pályázat e hó

10-én járt le. Az eddig beérkezett nyolc pályázatot a polgármester másnap már fölterjesztette báró Kürthy Lajos főispánhoz. A pályázók a következők: dr. Horváth Gyula beszercebányai alkapitány, Patay Sándor nagyigmándi kir. j. b. végrehajtó, dr. Márczy Emil szepesolaszli rendőrkapitány, Vragassy Jenő bpesti s. rendőrfogalmazó, dr. Longauer Nándor selmec. tb. alkapitány, Török Gyula szombathelyi rendőrbiztos, Bilesek József helybeli r. alkapitány, dr. Török Árpád szatmárnémeti ügyvédjelölt.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Huszár Mihály, Bongya Zsuzsanna: István; Sinkó János, Kovács Mária: Erzsébet; Nádaí Dénes, Stosius Ernesztina: László, Antal, János, Dénes. **Házasság:** Rubleczy István, Horváth Mária: rkath **Halálozás:** Mónáth Mórinczné Blum Karolin 74 éves, gutatűtés. ifj. Dóka Jónás 35 éves, hasi-hagymáz. özv. Takács Andrásné Butor Borbála 83 éves, aggkori végkimerülés.

Termépiac árak a szerdai hetivásárról

Árpa	14.— — 16.— K
Buza	21.— — 21.20 K
Rozs	15.— — 16.— K
Zab	17.— — —.— K
Tengeri	19.— — —.— K
Bab	24.— — —.— K

Árak métermázsánként értendők.

A közönség köréből.*)

Egy nyaraló panasza.

Tekintetes Szerkesztőség.
Alulírott, Siklós Zsigmond szék. f. v. tanító vagyok. Nagyodon, Bars megye községében töltöttem a szünidőt. Nagyodon nincsen vasuti állomás, nincsen posta hivatal. Ha utazni vagy leveleimet továbbítani akarom, Alsószecsére kell felutazni. Alsószecsére már vasuti megállóhely, hol postaügynökség is van. Az összes hivatalos teendőket egy nagyon képzett és brutális ember végzi, a pályáőr. Neve: Urbán Jónás.

Mint hogy a M. Á. V. jó hírvérelől van szó, elmondom azt a szegényletes esetet, mely e hó 7-én velem történt. Egy nagyon fontos levelet akartam feladni a nevezett megállóhelyen. Vártam míg a vonat beérkezik és megáll. Ekkor feléptem, hogy a postakocsin levő szekrénybe dobjam a levelet. A pályáőr odaugrott felőlőkött a kocsi-ról, de nem valami gyengéden. Midőn azt kérdeztem, hogy mi jogon teszi ezt, többször oldalba vágott, de oly kegyetlenül, hogy hazajövet, ágynak estem, Atyámat Lé-vára küldtem, hogy orvost hozzon. Sérülésemet orvosi bizonyítvánnyal tudom igazolni. Mielőtt az orvos jött, a község bír-arája látogatott meg, aki szintén tanuskodik rosszuléteimről.

E helyen megjegyzem, hogy a pályáőrrel a környéken nagyon kevesen vannak megelégedve, többek közül csak kettőt említek fel. Nővéremmel intelligens urileány létere hasonlóképpen cselekedett mint velem. Ezt 2 személyel bizonyítani tudom. Junius 30-án történt, hogy községünk egyik leg-modosabb emberét Balázs Lajos gazdát, a váróteremben mindenféle ostoba, buta, haszontalan és részeges parasztnak el-mondta, mert észre vette, hogy 20 fillérről kevesebbet adott vissza. Midőn követelte,

* E rovatban díjtalanul közlünk minden közér-dekű felszólalást, de a felelősség a beküldőt terheli.

járt, vagy átment a lakásba, csoszogott a nagy fáradtságtól, mely azonban, csodálatosan, a másik pillanatok elillant és Jolán izgalmas frissességgel kigyózott Bernát körül.

Iren nem volt szereplő fél ennél a házasságnál, mint Jolán Tildánál, a ki áradó, vak ösztönökkel csókolta, simogatta Bernátot, de becézte nővérét is a látomás-erő jelenetig, a mikor az orvos kimondta Tildáról a szentenciát, hogy az asszonyi állapot elviszi Bernát mellől. Tükös némasággal, megfeszült nyugtalansággal szemlélte Iren a második házasságot, idegessége néha ki-kítőrt, de palástolta az örvényes gondolatokat, melyek megrobanták agyvelejét, ha újra és újra, a friss nász mohóságával, csókosan összecsapta, Bernát és Jolán. Nem árulta el magát, csak egyszerű, a mikor egy este Jolán nyakán csüngött és a beteg asszonyt köhögési roham fogta el. A heves köhögés elkapta lélekzetét, Jolán fuldoklott. És Iren az ablakban föl kacagott. Rövid trillában hirtelen kettőrt kacagás volt ez, de fantaszikus lármával csapott rá a vergődő Jolánra és a bambán csudálkozó Bernát-ra.

Jolán kiégett teste összeomlóban volt, a csontjait s-m érezte már, beleroskadt az ágyba, Iren ápolta a nővérét. A vén leány ellágyult. — Jolán csöndes halálódása meghatott érzéseket plántált a szívébe és a halk estéken — ha nem beszélgetett — fejét lehorgasztva, merengő nyugtalansággal ült az ágy mellett. Ha Bernát benn volt a szobában, Jolán ráemelte csontváz-kezeit a nagyfejű ember vállára és ott pihentette, ha pedig kiszolgált a boltban, mindig róla beszélgetett. A fáradt, szűk diskurzusok

után egyszer nagyon izgalmas beszélgetésük volt. Iren keserű, gyűlölködő, gyászoló szívéből feltört egy régi, megörzött érzés és megkérdezte a nővérét:

— Miért szereted Bernátot?

Jolán fakó arca vörösré változott, sorvadt testét újra paskolta a hirtelen forráság, arabában brutális erővel fellobogtak az emlékezések, nehéz nyelve alig győzte az elmondani valót. Az élettől elszakadó embernek utolsó karócsái voltak ezek az emóciók, a gyönyörök után és mikor a házassélet titkairól beszélt Jolán, nyugve, verejtékes homlokával, Iren rábújt a halódó asszonyra, c-ökölte az arcát, gúnnyógótt, sugdosott hozzá:

— Erről beszélj Jolán... az éjszakákról... a nászéjszakákról... beszélj... beszélj...

Jolán bágyadt ereje megacélisodott, vékony karjai felemelte és letaszította magáról Iren-t:

— Te a haláloamat kívánod... .

A két nővér egymásra nézett csatázó, gyilkoló tekintettel, azután Jolán sirt, hör-gött, Iren pedig szót csöndesen, vontatottan:

— Asszony akarok lenni... ugy mint te...

Temetés után, mikor Bernát kinyitotta a boltot, zokogva borult a pultra, sokáig sirdogált így, azután fölemelte a fejét. A mindenféle posztók, a halinák, a barchentek szaga megütötte az orrát és Bernát bánatosan szippantgatót a kövér levegőből. Bernát, a fehér májú Bernát belment a harmadik nászba és Iren egy beteg, epedő élet után találkozott a megáldomott viziókkal és esztét vesztve, rámosolygott, rákacagott a halálra s röpült Bernát karjai közé.

hogy a hiányzó összeget pótolja, még azal is fenyegette, hogy kivágja kirugja a váróteremből. Számtalan esetet tudnék felhozni, de visszatérek esetenre. Midőn a vonat már elhagyta a pályatestet és az érkezett utasok szétozlottak, ismét nekem jött; feleségének és gyermekének megparancsolta, hogy menjenek be. Már elvoltam készülve a halálra, mert az volt a szándéka, hogy négyzemközt összetörjön. Rettenetesen éreztem magam. Azt hittem, hogy végem van. Szerencsére megpillantottam egy felénk tartó kocsit, amely trágyát vitt. Kiáltottam a kocsisnak, hogy álljon meg, jöjjön ide, mert ez az ember gyilkolni akar. A kocsis megállt, úgy menekültem meg.

Ilyen állapotok uralkodnak Alsószecsen. A falu egyszerű népe csak türi, de végre is nem engedhető meg, hogy egy ilyen brutális, minden lelki finomság nélküli ember kiszolgáltassa a magyar állam polgárai Beszélhetnék még pontatlanságokat, melyek különösen a levelek érkezése körül történnek, de remélem ennyi is elég. Itt gyors orvoslásra van szükség.

Maradtam kitünő tisztelettel
Siklós Zsigmond
tanító.

Szerkesztői üzenetek.

P. V. Nemesorosi. A vásárok igen gyöngek voltak. Előfizetése most dec. 1-ig rendezve van. B. J. Rimaszombat A postán lehetett a hiba

Szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Autogén hegesztés.

Mindenféle fém valamint tört öntvények és gépalkatrészek, csak Autogén forrasztással végezhetők úgy, hogy a sérült gép üzeme csak a legrövidebb ideig szüneteljen.

Madarász Jonás lakatos
mesternél Léván, Zúgó utca 6.

Erdélyi-féle

MALOM

Alsóvárakon eladó.

Értekezni lehet

Wilcsek Salamon kereskedésében Léván.

Gimnáziumot látogató, 2 kisebb növendék, teljes ellátásra felvétetnek. Cim a kiadóban.

Eladó béván a villa rayonban egy modern VILLA

melly áll 4 szoba, 1 üvegezett veranda, fürdőszoba, pinczéből vízvezeték és villanyvilágítással, azonnal átvehető. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A dr. G. Schnidt főtörzs- és tisztító orvos-féle

fülolaj 1-10.

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos süketépet, fülfájást, fülzúgást, és nagyothallást, még idült esetekben is.

Egy üveg ára 4 korona. Egyedül kapható Salvator-gyógyszertárban Pozsonyban.

Ügynökségi iroda.

Ablak redőnyök rolletták vászonból, szövött nádból, megrendelhetők nálam, mintákkal szívesen hához megyek, ügynökségeket elfogadok gyárosoktól és nagykereskedőktől százalékra.

Üzlet vagy bármilyen közvetítést elvállalok.
Tisztelettel

Csillag Jenő Léva.
Kosuth utca 16.

RUBLETZKY ISTVÁN

szobafestő Léva, Szepessy-utca.

Készít: templom-, szoba-, cimfestést mázolást; továbbá tapétázást a legegyszerűből, a legfinomabb

kivitelig jutányos árak mellett.

Vidéki megbízásokat pontosan eszközöl!

Dús választékot tart a legújabb mintákban; kívánatra

költségvetéssel szolgál.

Ugyanott egy ügyes fiú tanulónak felvétetik.

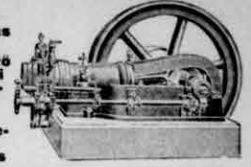
Mycrosolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

**MOTOCROK
ÉS LOKOMOBILOK**

Gyors
szállítás

Kedvező
fizetési
feltételek

Messze-
menő
jótállás

Drezdai Mótorgyár Rész. Társ.

Németország legrégebb, legnagyobb mótorgyára.

VEZÉRKÉPVISELŐ:
**Gellért Ignác
és Társa**

Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány-utca sarok.)

Új bérkocsi vállalat Léván.

Heimann Mór, tisztelettel értesíti az utazó közönséget, hogy

bérkocsi vállalatot rendezett be, és kéri, hogy kocsis szükségletét Szepessy-utca 4 szám alatti pendéglőben megrendelni szíveskedjék.

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Távíratcím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGYE.)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitünő minőségű és

„ACZÉLSÖR“

név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ Hl. hordókban
és 0.5, 0.7 L. palaczkokban

Léván és vidékén egyedüli elárusító:

Weil Jakab

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

Pártoljuk a megyei ipart!

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, ugymint valódi **briliáns ékszereket, amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst dísz tárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polírozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számítanak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

órák és ékszerész.

Kézimunka! Előnyomda!

Nyári ujdonságok

delain, zephir, batiszt, ruhadisz, csipke betét, himzés stb.

Női és úri fehérnemű, nyakkendő nagy választékban.

SZILÁRD JÓZSEF

női- és uridivatáruháza

Léva, Calvin-palota.

Jutányos árak!

Figyelmes kiszolgálás!

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos Henrik cukrászdájában

Léva, Mártonffy-u. 2 készülnék. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

Legújabb nyári újdonságok
Ruhakelmék gyapju és mosó delinek crettonok,
ing és bluz zephirek. Női, és leány felöltök
igen jutányos áron kaphatók:

Holzmann Bódog divatárúházában
a „Városi-vigadó“ palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
színezappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
éssel. - - - - -

Tisztaságért szavatosság!

Helgybeli intelligens családnál egy
jó házból való kereskedelmi leány is-
kolát látogató fiatal leány vagy kisebb
gimnazistaliv, esetleg mindakettő teljes
ellátást kaphat. Közlebbi e lap kiadó-
hivatalában tudható meg.

Kiadó ház.

Mángorló utca 17-ik számú modern
épület melyben 4 szoba. konyha, für-
dő szoba, éléskamra, üvegezett fo-
lyosó azonkívül mellék házba cseléd
szoba és mosókonyha van. November
1-től bérbe adó, feltételek Tokody Imre
háztulajdonosnál tudhatók meg.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamisításoktól!

Óvakodjunk a
hamisításoktól!

Valódi Stern-Marko védjegyű

Thomassalack

a legjobb és legolcsóbb foszforavas műtrágya!

Csak akkor
ilyen
van és
ólomzár

valódi ha-
zsákban
eredeti
van rajta

Hamisítá-
soktól szí-
goruan
óvakodjunk

Minden
zsák tar-
talomjel-
zéssel van
ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomáshosphattfabriken Ber-
lin, vezérképviselője

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra
figyelmeztetjük a vásárlókat.

Interurban telefon szám 12.

A cséplési idényre elsőren-
dű porosz köszén kapható.
BRAUN JOZSEF ES FIA
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletmet.

Szén

Koks, Briket, Antracit
szükségletét

a pontos szállítás érdekében későbbi
határidőkre már most feladni kérem

Radnay Károly

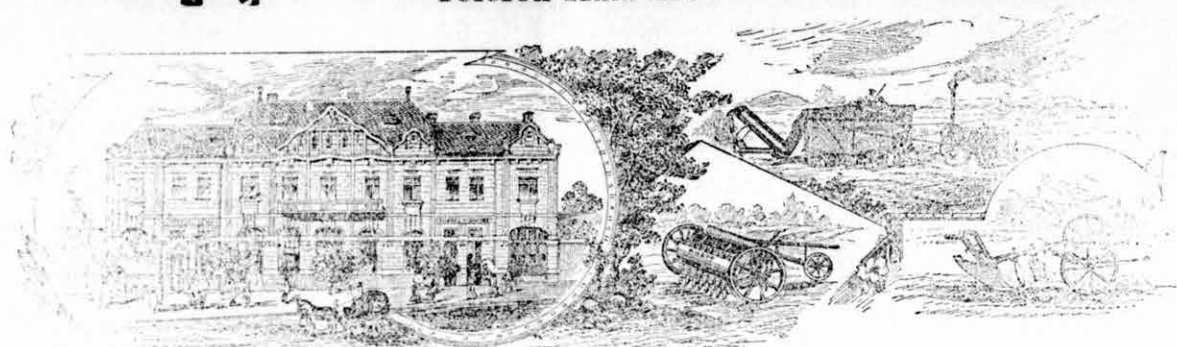
Budapest, Nagymező-utca 13. sz. I. emelet

Telefon 164. 75—26. 26—27. Sürgőnycim: Antracit, Bud ap

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick 器器器

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók 器器器器

Műkölapos jégszekrények. ↔↔↔ Világhírű láncoskutak.

Községi és kerti fecskendők.

CAMPOLIN

az ezidőszerint legjobbnak elismeré-
mert bizhatlan bőrkenőcs. •

Minden bőrneműre u m. czipő,
szíjjak, lőszerszámok stb. ki-
tűnő eredménnyel használható
A bőrt puhává, simulékonyvá
és teljesen vízhatlanná teszi.

Használathban nagyon takaré-
kos, mert egyszeri bekenés-
sel a czipő 3 hétre is teljesen
vízhatatlanná lesz.

Próbadoz : 60 fill.
beküldése után bérmentve.

Elsőrangú referenciák, ár-
jegyzék kívánatra ingyen.

CAMPOLIN

vízhatlan kenőcs-gyár
OROSZKA. (Barsm.)

Augusztus 1-től a Szilavecki
fele házban egy külön bejá-
ratú butorozott szoba kiadó,
Bővebbet Róth vaskereskedésében.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ES ROVIDÁRY NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart

fa ércz koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Básti-utca 1. Wertheimer-féle há z.